

**ПРАВИЛА ЗА ИЗБОР НА КАНДИДАТИ ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД И
ГЛАВЕН ПРОКУРОР**

**I. ИЗДИГАНЕ НА КАНДИДАТУРИ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА
ДОКУМЕНТИ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД И ГЛАВЕН
ПРОКУРОР**

1. Процедурата за избор на кандидати за председател на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и главен прокурор се открива от Висшия съдебен съвет не по-рано от 6 /шест/ месеца и не по-късно от 3 /три/ месеца преди изтичане на мандата или в 7-дневен срок в случаите на предсрочно освобождаване от длъжност, на основание чл. 129, ал.2 от Конституцията на Република България.

С приемането на решението за откриване на процедурата за избор се приема и профил на длъжността (описание на необходимите качества за заемане на длъжността). Профилът се основава на оценка за състоянието и нуждите на органа на съдебна власт и съдържа характерните особености на длъжността председател на ВКС, ВАС и главен прокурор, и качествата, които кандидатите трябва да притежават.

2. Предложения за кандидатури могат да се правят от не по-малко от една пета от членовете на Висшия съдебен съвет, както и от министъра на правосъдието.

Съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд могат да предлагат кандидатури за председател на съответния съд, които предоставят на членовете на ВСС и министъра на правосъдието, с оглед упражняване на правомощието им по предходната алинея.

3. Предложенията се правят в двете поредни заседания, следващи заседанието, на което е прието решение за откриване на процедурата.

4. Предложенията се мотивират и се правят в писмена форма, след предварително писмено съгласие от кандидата и приложена кадрова справка по образец, утвърден

от ВСС, които в срок до 3 (три) работни дни от получаването им се публикуват на интернет страницата на ВСС. Публикуването се извършва в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

5. Мотивите на предложенията трябва да съдържат съображенията на предложителите за конкретната номинация, за личните и професионални качества на кандидата, както и посочване на връзките с кандидата и всички общи интереси, които ги свързват.

6. При постъпване на всяко предложение, Висшият съдебен съвет изисква от Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на Висшия съдебен съвет мотивирано становище за притежаваните нравствени качества на всеки кандидат.

7. В 7-дневен срок от внасяне на предложението кандидатът представя във ВСС следните документи:

- подробна автобиография;
- свидетелство за съдимост, издадено за участие в избор по ЗСВ;
- удостоверение от Националната следствена служба за образувани досъдебни производства;
- документи, удостоверяващи изискуемия най-малко 12 години юридически стаж — копие от трудова или осигурителна книжка, справка, служебна бележка от съответната институция или друг документ;
- копие от диплома за завършено висше образование и от удостоверение за юридическа правоспособност;
- медицинско удостоверение, издадено в резултат на извършен медицински преглед, че лицето не страда от психическо заболяване.
- декларация за имотно състояние и произход на средствата за придобиване на имуществото по образец, утвърден от ВСС.

8. В 7-дневен срок от внасяне на предложението кандидатите за председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор представят концепция за работата си като административни ръководители, която трябва да съдържа:

- лична мотивация за заемане на длъжността;
- анализ и оценка на състоянието на органа на съдебната власт;
- очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност;
- набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

II. ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ

1. В срок до три дни от постъпването им, документите по т. 7 и концепцията по т. 8 от раздел I се оповестяват публично на интернет страницата на Висшия съдебен

съвет, в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация. Всички данни в документите на кандидатите, които са лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни, се заличават.

2. Магистрати и юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, висши училища и научни организации в 14-дневен срок от изтичане на срока по разд. I-ви, т. 8, но не по-късно от 7 (седем) работни дни преди изслушването, могат да представят становища за кандидата, включващи и въпроси, които могат да му бъдат поставени при изслушването. Анонимни становища и сигнали не се разглеждат.

3. Въпроси, както и становища за нравствените и професионални качества на кандидатите, в сроковете по т. 2, могат да представят и техни колеги, както и органи и институции, с които е работил.

4. Поставените и получени въпроси и становища до ВСС се обобщават от Комисията по правни въпроси, която уведомява кандидатите за тях. Комисията изпраща становищата, отнасящи се до нравствените качества на кандидатите на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията“, а тези, отнасящи се до професионалните им качества — на Комисията по предложенията и атестирането. Комисията по правни въпроси осигурява възможност на кандидата да отговори и да представи доказателства преди изслушването, ако това се налага за изясняване на факти и обстоятелства.

(2) Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията“ при ВСС (КПЕПК) събира и анализира данните, съдържащи се в публичните регистри и други достоверни източници на информация. Комисията може да изисква допълнителни документи от други държавни органи и отговори на въпроси от кандидатите. Кандидатите имат право да присъстват в заседания на комисията, когато се обсъждат свързани с тях обстоятелства. За заседанията на комисията се води протокол, който се публикува на сайта на ВСС при спазване на изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

(3) В работата на Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията“ могат да участват в качеството на наблюдатели представители на съответните съсловни магистратски организации (съсловните организации на съдиите участват при избора на председател на ВКС и ВАС, а тези на прокурорите и следователите – при избор на главен прокурор). Наблюдателите нямат право на глас, но имат право да поставят въпроси и да изразяват писмени становища и заключения, които се прилагат към окончателния доклад на комисията.

(4) Магистрати и юридически лица с нестопанска цел,

регистрирани в обществена полза могат да изразяват становища за притежаваните нравствените качества от кандидатите и в тази връзка да правят искания за събиране на материали и за проверка на определени обстоятелства. Становищата и резултатите от проверките се включват в окончателния доклад на комисията.

(5) В четиринадесетдневен срок преди изслушването на кандидатите пред ВСС Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията“ при ВСС изготвя доклад, в който отразява резултатите от извършените проверки по ал. 2 и ал. 4. Докладът се оповестява на интернет страницата на ВСС.

5. Поставените и получени въпроси и становища до ВСС и постъпилите отговори се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет в срок до 3 (три) работни дни след постъпването им. Не се публикуват анонимни сигнали, конкретни данни, съставляващи класифицирана информация, както и факти от интимния живот на кандидатите.

6. На свое заседание, предхождащо изслушването на кандидатите, Комисията по предложенията и атестирането извършва проверка на документите и дава заключение за съответствие на кандидатите с изискванията по чл. 170, ал. 4 от ЗСВ, за заемане на длъжността.

2) Комисията по предложенията и атестирането събира и анализира данните, съдържащи се във всички достъпни и достоверни публични източници на информация относно притежаваните от кандидатите професионални качества. Кандидатите имат право да присъстват в заседания на комисията, когато се обсъждат свързани с тях обстоятелства. За заседанията на комисията се води протокол, който се публикува на сайта на ВСС при спазване на изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

(3) В работата на Комисията по предложенията и атестирането (КПА) могат да участват в качеството на наблюдатели представители на съответните съсловни магистратски организации (съсловните организации на съдиите участват при избора на председател на ВКС и ВАС, а тези на прокурорите и следователите – при избор на главен прокурор). Наблюдателите нямат право на глас, но имат право да поставят въпроси и да изразяват писмени становища и заключения, които се прилагат към окончателния доклад на комисията.

(4) Магистрати и юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в обществена полза могат да изразяват

становища за притежаваните професионални качества от кандидатите и в тази връзка да правят искания за събиране на материали и за проверка на определени обстоятелства. Становищата и резултатите от проверките се включват в окончателния доклад на комисията.

(5) В четиринадесетдневен срок преди изслушването на кандидатите пред ВСС КПА изготвя доклад, в който отразява резултатите от извършените проверки по ал. 2 и ал. 4. Докладът се оповестява на интернет страницата на ВСС.

7. Не се допускат до изслушване кандидатите, които не отговарят на следните критерии:

- нямат изискуемия 12-годишн юридическ стаж;
- нямат право на повторно избиране по смисъла на чл. 129, ал. 2, изр. първо от Конституцията на Република България;
- не са представили концепция за работата си като председател на ВКС, председател на ВАС или главен прокурор, както и декларация за имотно състояние и произход на средствата за придобиване на имуществото по образец, утвърден от Висшия съдебен съвет.

8. Не се допускат до изслушване и кандидатите, които въпреки дадените указания, не са отстранили констатираните непълноти в документите си в дадения от ВСС срок, поради което не могат да се направят изводи за съответствие на кандидата с изискванията на закона.

9. В списъка на кандидатите, които не са допуснати за участие в избора, се посочва и основанието за недопускане. В тридневен срок от обявяване на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да направят писмено възражение пред Висшия съдебен съвет.

10 . Списъкът, съдържащ трите имена на допуснатите и недопуснатите до участие в избора кандидати, се публикува на интернет страницата на Висшия съдебен съвет най-малко 7 (седем) дни преди датата на провеждане на избора. Тази разпоредба се прилага в случай, че са постъпили възражения по смисъла на т. 9 от този раздел.

чл. 11: Допуснатите кандидати за председател на ВКС и ВАС се изслушват от съдиите от съответния върховен съд. Изслушването се провежда не по-късно от седем дни преди датата на провеждане на избора от ВСС, като кандидатите представят своите виждания за изпълнение на длъжността. Съдиите могат да поставят въпроси към кандидатите и да

изразяват становища за представянето им. За изслушването се води протокол, който се оповестява незабавно на интернет страницата на ВСС и е на разположение на членовете на ВСС при провеждане на събеседването и обсъждането, непосредствено преди избора.

III. ПРОЦЕДУРА ПО ИЗСЛУШВАНЕТО

1. Висшият съдебен съвет провежда изслушване на допуснатите кандидати, като поредността се определя по азбучен ред.
2. Изслушването се ръководи от председателстващия заседанието и се излъчва он-лайн чрез интернет страницата на ВСС и чрез БНТ.
3. Преди започване на изслушването Комисията по предложенията и атестирането докладва на ВСС всички постъпили предложения, документи и материали за тях, **„както и за извършените проверки и заключения за притежаваните от кандидатите професионални качества.“**
„Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията“ при ВСС докладва на ВСС за резултатите от извършените проверки за притежаваните от кандидатите нравствени качества.“
3. Кандидатите се представят от вносител на предложението до 10 (десет) минути.
4. По време на изслушването кандидатите представят концепциите си за работа като председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор и отговарят на въпроси на членове на Висшия съдебен съвет, включително и на такива, постъпили от лицата по т.2 и т.3 от раздел II, в рамките на конкретно определено от Висшия съдебен съвет време.
5. Продължителността на личното представяне на концепцията от кандидата е до 20 минути.
6. Постъпилите въпроси към кандидатите се обобщават и задават от председателстващия заседанието на ВСС. След него въпроси задават членовете на ВСС и главният инспектор.
7. Времетраенето за отговори на кандидатите е до 30 минути, с възможност за удължаване.

8. Членовете на ВСС правят преценка на кандидата за:

- притежаваните професионални и нравствени качества;

- управленската му компетентност, въз основа на оценка на съдържанието на представената концепция и на резултатите от изслушването, по следните показатели:

1. Ясно дефинирани стратегически цели и очертани оперативни приоритети в дейността на ВКС, ВАС и прокуратурата на РБ.

2. Разработване на нови идеи и решения за развитието на ВКС, ВАС и прокуратурата на РБ.

3. Способност за вземане на самостоятелни, своевременни, законосъобразни и справедливи управленски решения по обективен и прозрачен начин.

4. Отлични умения за сътрудничество и способност за ръководство на работата в екип.

Всеки член на ВСС може да изрази становище по представянето на кандидата.

IV. ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗБОРА

1. Кандидатите за председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд или главен прокурор се подлагат на гласуване, според поредността на постъпване на предложенията, чрез електронната система за гласуване. Всеки член на ВСС има право да гласува „за” само за един кандидат.

2. Висшият съдебен съвет приема решението за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд или главен прокурор с мнозинство повече от две трети гласове от членовете си (17 гласа), с тайно гласуване. Разпечатка с резултатите от проведеното гласуване се прилага към протокола от заседанието на ВСС като неразделна част от решението по избора.

3. Когато при първото гласуване няма кандидат, който да е получил повече от две трети гласове от членовете на ВСС, изборът продължава за двамата кандидати, получили най-много гласове.

4. Когато при повторното гласуване никой от двамата кандидати не е получил повече от две трети гласове от членовете на ВСС, процедурата се прекратява.

5. Решението на ВСС за избрания за председател на ВКС, председател на ВАС или главен прокурор се публикува незабавно на интернет страницата на ВСС, заедно с протокола от заседанието на ВСС.

6. Висшият съдебен съвет изготвя и изпраща предложение до Президента на Република България за назначаване на избрания кандидат, на основание чл. 129,

ал.2 от Конституцията.

7. По реда на тези правила се провежда нова процедура за избор на председател на ВКС, председател на ВАС и на главен прокурор, когато:

- Президентът на Република България откаже да назначи предложени с решението на ВСС по т.5 кандидат.
- когато процедурата е прекратена при условията на т.4.

8. Въз основа на решението на ВСС от повторния избор, в срока по т.6 се изготвя и изпраща предложение до Президента на РБ за назначаване на избрания кандидат. Президентът не може да откаже назначаването при повторно направено предложение.

§ 6. В раздел IV се създават разпоредби за гласуване с интегрални бюлетини:

Чл. Когато в избора участват повече от един кандидат, гласуването се провежда с бюлетини.

Чл. Висшият съдебен съвет приема решение за избор на „Комисия по избора“, в състав от души, от състава на членовете на съвета. Комисията определя от своя състав председател.

Чл.(1) Допуснатите кандидати се изписват в бюлетината по азбучен ред.

(2) От администрацията на Висшия съдебен съвет се изготвят 25 (двадесет и пет) броя бюлетини на бял, непрозрачен лист.

(3) След изслушване на всички кандидати всеки член на Висшия съдебен съвет получава от член на комисията по избора по една бюлетина и един бял непрозрачен плик.

(4) Всеки член на съвета отразява своя вот чрез отбелязване със знака „X“ със син химикал, пред името на предпочитания кандидат, в обособена за това част от заседателната зала, и я поставя в бял, непрозрачен плик. Наличието на символи, различни от „X“, думи, изрази, зачертавания или подчертавания прави бюлетината недействителна.

(5) Гласуването се извършва чрез пускане на плика в урна пред комисията по избора.

(6) Всеки гласувал член на съвета удостоверява същото с подпис, положен в нарочен списък пред председателя на комисията по избора и напуска залата.

(7) Изборът завършва след гласуване на всички присъстващи членове на съвета.

Чл. (1) След приключване на гласуването комисията по избора отваря урната и изсипва съдържанието върху заседателната маса за започване на преброяването.

(2) След завършване на работата си комисията по избора съставя протокол за резултатите от проведеното тайно гласуване, който се подписва от всички членове. В протокола се отразяват:

- началото и краят на гласуването;
- броят на участвалите в гласуването членове, съобразно приложения списък и този на отсъстващите;
- броят на пуснатите бели пликосе и броят на извадените от тях бюлетини;
- броят на недействителните бюлетини и на празните пликосе;
- полученият резултат за всеки кандидат.

Чл. Председателят на комисията по избора обявява публично резултатите от гласуването и името на избрания кандидат.

В случай, че не се приеме предложението за гласуване с бюлетини, предлагаме алтернативен вариант на разпоредбата на чл. 1 от раздел IV на Правилата:

„Всеки от кандидатите за административен ръководител се подлага на гласуване според поредността на постъпване на заявленията, чрез електронната система за гласуване. Всеки член на ВСС има право да гласува „за“ само за един кандидат.“

Процедурните правила за избор на кандидатури, представяне и публично оповестяване на документи, изслушване на кандидати и провеждане на избор за председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и на главен прокурор на РБ са приети с Решение на ВСС по протокол № 48/ 08.11.2012 г.